

Kryptoaktíva a dane

Zdaňovanie stakingu v kontexte filozofických princípov, na ktorých je slovenské daňové právo postavené

Ing. Vladimíra
Mačuhová
daňová poradkyňa

Vladimíra Mačuhová je členka metodicko-legislatívnych komisií SKDP pre daň z príjmov právnických osôb a pre daň z pridanej hodnoty. Pôsobí ako externý spolupracovník viacerých poradenských kancelárií.

Peter Varga je advokát špecializujúci sa na finančné a daňové právo. Je partnerom Highgate Law & Tax a CARPATHIAN Tax & Accounting.

Autori založili platformu www.cryptotaxlaw.sk - prvú slovenskú webovú stránku zameranú na problematiku daní a práva súvisiacu s kryptoaktívami.

JUDr. Ing.
Peter Varga
advokát

Kryptomeny a iné kryptoaktíva nadobúdajú čoraz väčší význam z pohľadu výšky kapitalizácie, množstva a rôznorodosti zapojených subjektov ako aj množstva variácií transakcií a dejov, ktoré s nimi súvisia. V SR aj vo svete vzniká v tomto kontexte mnoho situácií s nejasnými riešeniami v daňovej oblasti. Hlavné oblasť decentralizovaných financií je na vzostupe a je pre Slovensko nevyhnutné tomu venovať pre pozornosť. Tento článok sa detailnejšie venuje zdaňovaniu príjmov z tzv. stakingu, čo predstavuje jednu z foriem príjmu z blockchainového ekosystému.

ÚVOD

Svet kryptoaktív dnes už nie je len zábava pre libertariánskych IT nadšencov. Do interakcie s ním prichádza stále viac subjektov - od súkromných osôb s dopytom po službách a investovaní, cez podnikateľov poskytujúcich rôzne služby založené na kryptoaktívach až po veľké inštitúcie z finančného sektora, ako sú banky, investičné fondy a poskytovatelia platobných služieb. Svoje miesto v ňom majú aj umelci, charitatívne projekty, svet hier (gaming), inteligentné zmluvy, registre reálnych aktív a samozrejme tiež finančný sektor ako alternatívna toho tradičného.

Trhová kapitalizácia všetkých kryptoaktív vrátane stablecoinov a tokenov sa v novembri 2021 odhadovala na 2,8-3 bilióny USD¹ (v US angl. *trillions*), čo je viac ako výška HDP štátov ako Nemecko, Francúzsko a Veľká Británia. V súčasnosti pri prepade trhu sú odhadu niekde okolo 1,9 biliónov USD / 1,6 bilióna EUR². Denný obrat na burzách sa minulý rok pohyboval medzi 50-170 mld. EUR, čo je rádovo porovnatelné s HDP Slovenska za celý rok (HDP SR za

2020 bol 85 mld. EUR a v roku 2019 89 mld. EUR³).

Tento nový svet prináša aj množstvo otáznikov a nejasností pri aplikácii daňovej legislatívy. V článku sa detailnejšie venujeme jednej takejto problematike a tou je zdaňovanie príjmov z tzv. stakingu (ďalej používame iba pojem staking).

ČO JE TO STAKING

Kryptoaktíva a teda aj kryptomeny sú založené na technológii blockchain - decentralizovanej databáze (DLT - Distributed Ledger Technology) a kryptografií. Štandardne neexistuje žiadny centrálny správca (napr. centrálna banka), ktorý by tento systém riadil. DLT sa spolieha na konsenzuálne validačné procesy kombinované s kryptografickým podpisom.⁴ Zápis transakcií do blockchainov prebieha jú na základe naprogramovaného algoritmu konsenzu, ktorým je najčastejšie proof of work alebo proof of stake⁵.

1 Online <https://economictimes.indiatimes.com/markets/cryptocurrency/cryptocurrency-market-m-cap-hits-3-trillion-mark-will-the-frenzy-continue/articleshow/87603782.cms>

2 Online <https://coinmarketcap.com/sk/charts/>

3 Online https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/informationmessages/inf_sprava_detail/aeb89a86-b3a3-465f-9985-35b38c9d9ec2/lut/p/z1/t/NNc5swEP0tOXAU-WiM-RG6ylwFcx1Ps4ABuGUfkQ20-AirE-fuVTS-ZaUx6qC75zry3-97jCsd4h-O5d_mRy7wq-VnF-9h-Cp2ATqcTBjBdEAjm39ZLf3ZveJGFtx8BdLm6g-CfffdWc3MCpxXj6_wNin-GclrkW6y5Xscz150Xh4OP0kN1KNqCqWmkWv26Vs1urlqMupjRLCCJTt648cl1qlWAmhqfvisitQY0tdp_oz3X0Jvx_wOduCTw-APFYx33QWAHThWRRawPTq5ISHAyF-g73VlXCozy49-QawrGP1wDWBiG68VmA97GuleATDxYRpEqay8AHm28Vy6cT2VOHLzctHjqBxme8brfxySD3iO4zwp9D4tdNAd6gBxHGoapmtbhAxbm_94eYmZWq2qLOJV4t3_2C1Vx2qeZg9HJZ_LbEhd4d1XqaxUsa24iAa0eg_G_XfMinr9YDDfq-149vTwLp0KDF5GyapWWfulxHURFZRc8hydW7bdlm8LZWcunZzc0v2mHJZQ/dz/d5/L0IDUml-TUSEhI3dHa0FKRnNBLzROV3FpQSEhL3Nr/

4 Online <https://www.investopedia.com/terms/b/blockchain.asp>
<https://builtin.com/blockchain>

5 Online <https://www.alza.sk/proof-of-work-a-proof-of-stake#algoritmy-konsenzu-bitcoin>
<https://www.businessinsider.com/personal-finance/proof-of-stake-vs-proof-of-work>

Proof of work je založený na vykonanej práci, konkrétnie na výpočtovom výkone špeciálnych zariadení, ktorý je potrebný na výpočet tzv. hashovacej funkcie, čo je v podstate matematická úloha z oblasti kryptografie. Toto je ťažba – mining a overovatelia transakcií sa volajú ťažiaři. Najznámejší príklad kryptomeny založenej na tomto protokole je bitcoin (BTC).

Overovatelia (validátori) pri ťažbe medzi sebou súťažia svojím výpočtovým výkonom o to, kto overí príslušný blok, za čo validátor získa štandardne: (i) odmenu v podobe novoemitovej kryptomeny podľa pravidiel preddefinovaných v programe príslušnej kryptomeny a prípadne aj (ii) odmenu v podobe transakčného poplatku hradného užívateľmi zadávajúcimi prevod.

Proof of stake znížuje potrebu výpočtového výkonu potrebného na výpočet hashovacej funkcie (podstata Proof of work) tým, že priraduje práva overovať transakcie podľa podielu aktív, ktoré majú užívateľia v danom blockchaine. Kryptomeny s najväčšou kapitalizáciou založenou na tomto protokole sú napríklad Solana (SOL), Cardano (ADA), Terra (LUNA) či Algorand (ALGO). Taktiež Ethereum postupne prechádza na tento algoritmus.

Staking prebieha tak, že majiteľ kryptomeny vloží „zamkné“ svoje aktívum, vo vopred protokolom definovanom minimálnom množstve do „stakovacieho“ fondu (poolu), ktorý vykonáva validáciu, pričom motiváciou je získanie odmeny. Validátori medzi sebou nesúťažia výpočtovým výkonom ako pri Proof of work, ale sú náhodne volení algoritmom na základe množstva aktív vložených v protokole, prípadne ďalších kritérií.

Pri ťažbe aj stakingu platí, že pravidlá odmeňovania sa môžu pri jednotlivých blockchainoch líšiť. Trhová hodnota takto získaných odmien môže byť rôzna v závislosti od toho, o ktorú kryptomenu ide, ale pre všetky platí, že je vysoko volatilná.

Oba mechanizmy konsenzu majú ekonomické dôsledky, ktoré penalizujú narušenie siete a eliminujú zlomyseľných aktérov. Ako „dôkaz o vklade“ slúžia kryptofondy overovateľov ako ekonomický stimul, aby konali v najlepšom záujme siete. V prípade, že overovateľ prijme zlý blok, časť jeho vložených prostriedkov prepadne ako penalizácia a akási náhrada škody.⁶

Oba typy konsenzov, ťažba aj staking, teda majú primárnu funkciu v tom, že zabezpečujú fungovanie blockchainu tým, že overujú, validujú transakcie, ktoré na blockchaine prebiehajú.

Poznámka: V rámci tzv. Defi protokolov a na centralizovaných kryptoburzách sa pojmem staking môže chápať v širšom zmysle, ako bol vyššie uvedený, a to všeobecne ako uzamykanie, poskytnutie kryptoaktív do produktov / protokolov s cieľom dosiahnutia výnosu⁷. Ekonomická podstata týchto investičných aktivít môže byť rôzna. V tomto článku pojem STAKING chápeme v kontexte na proof of stake (t.j. ako činnosť spojenú s validáciou tranzakcií na blockchainovej sieti) tak, ako bolo uvedené vyššie.

STAKING V LEGISLATÍVE

Pojem staking nie je v našom právnom poriadku z viacerých dôvodov legislatívne upravený. Tým najzákladnejším je absence nejakého exaktného jazykového ekvivalentu v slovenskom jazyku. Ovela podstatnejším dôvodom je však stav súčasnej legislatívy vo vzťahu k rozmanitému ekonomickému prostrediu, ktoré produkuje ekosystém okolo technológie blockchain.

Ak by sme tento legislatívny stav zúžili iba na oblasť dane z príjmov, zistíme, že zákon č. 595/2003 Z.z., o dani z príjmov („ZDP“) ako aj účtovné predpisy operujú iba s pojmom virtuálna mena a iba v obmedzených ekonomických súvislostiach. Medzi tie nepatrí staking a staking zároveň nie je ani virtuálna mena.

ZDP tak neobsahuje žiadny exaktne rozpoznateľný daňový rámec pre dosahovanie príjmov zo stakingu. Takýto legislatívny stav však nie je per se úplne nevyhovujúci. Cieľom zákonodarca nie je určiť všetkým poznateľným ekonomickým kauzám jednoznačné daňové rámce. Je to objektívne nemožné a zároveň by takýto prístup kladol neúmernú záťaž na zákonodarca, ktorý by musel príčasto novelizovať ZDP.

Je preto klúčové, aby ZDP stál na poznaťelných princípoch. Tie majú dávať subjektom interpretujúcim ZDP indikáciu, akým smerom sa má interpretácia zákona pri explicitne neupravených situáciach uberať. Účelom týchto princípov je dotvárať pozitívne právo v častiach, v ktorých právne predpisy nedávajú pri ich gramatickom výklade jasné alebo žiadnu odpoved.

Takéto legislatívne vákuum sme mali pred rokom 2018, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 213/2018 Z. z. o dani z poisťenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Až ten totiž implementoval poj

virtuálna mena do ZDP. Napriek absencii jednoznačného legislatívneho ukotvenia sa pri príjmoch z disponovania s virtuálnou menou postupovalo podľa základných princípov a z konštrukcie ustanovenia § 8 ZDP. Príjem fyzickej osoby z dispozície s virtuálnou menou tak bol zdaniteľným príjmom aj pred doplnením ustanovení o virtuálnej mene do ZDP.

ZDP zaraďuje jednotlivé príjmy fyzických osôb do kategórií. Pokial konkrétny typ príjmu nespadá do niektorej z kategórií, uplatňuje sa ustanovenie § 8 ZDP. Príjmy z virtuálnych mien tak spadali do tejto kategórie aj pred rokom 2018 a zaraďujeme sem dnes aj príjmy z dispozície s ostatnými kryptoaktívmi, ktoré nie sú virtuálnymi menami.

ZNAKY PRÍJMU

Základným predpokladom pre zdaňovanie akéhokoľvek príjmu je naplnenie znakov príjmu pre účely dane z príjmov. ZDP príjem definuje v § 2 písm. c) ako peňažné plnenie a nepeňažné plnenie do-

6 Online <https://www.coinbase.com/learn/crypto-basics/what-is-proof-of-work-or-proof-of-stake>

7 Online <https://hackernoon.com/earning-passive-income-with-defi-staking-an-overview-4a1y3720>

siahnuté aj zámenou, ocenené cenami bežne používanými v mieste a v čase plnenia alebo spotreby, a to podľa druhu, kvality, prípadne miery opotrebenia predmetného plnenia, ak tento zákon neustanovuje inak. Samo o sebe ale táto definícia neposkytuje dostatočnú interpretačnú bázu nielen v súvislosti so stakingom, ale ani v menej technicky zložitejších ekonomických súvislostiach. A podľa našich vedomostí, bližšie obsahové vymedzenie pojmu príjem zatiaľ neponúka ani naša judikatúra.

Istú interpretačnú snahu je možné badať vo zverejnenej reakcii finančnej správy zo dňa 29. 7. 2019 na individuálny dopyt⁸. V tomto dopyte sa finančná správa zaoberala zdaniteľnosťou príjmu zo zníženia základného imania, ktoré bolo zvýšené peňažným vkladom jej akcionára. Podľa finančnej správy v takomto prípade nedochádza k takému nakladaniu s majetkom fyzickej osoby, ktorého dôsledkom by bol akýkoľvek prírastok majetku. V danom prípade tak podľa finančnej správy sice dochádza k vzniku príjmu, ale ten nie je predmetom dane.

Česká judikatúra a zahraničná teória dokonca ani nepredpokladá vznik príjmu v porovnatelných situáciach. Najvyšší správny súd ČR v rozsudku 2 Afs 42/2005-136 uvádzá nasledujúce tri základné definičné teórie príjmov:

- Príjem je celok vecných hodnôt, ktorý v určitom časovom období dostane osoba ako výnos z trvalých zdrojov k dispozícii pre svoje životné potreby;
- Príjem predstavuje prístup k čistému majetku v hospodárstve počas určitého obdobia; a
- Príjem je získavaný zárobkovou činnosťou s vyhliadkou zisku.

To isté rozhodnutie v ďalšej časti od príjmu spôsobilého vyvolať zdanenie predpokladá, aby bol tento skutočný a nie zdanlivý. Musí dôjsť k navýšeniu majetku v právnej sfére daňovníka v reálnej podobe a toto navýšenie tak nemôže byť iluzórne (t.j. iba formálne), ale aj reálne využiteľné.

Ak by sme išli hlbšie do teórie, zdanovanie príjmov je úzko spojené s férovošou. A férovoš v sebe ukrýva dva základné princípy. Sú nimi princíp tzv. equity a tzv. schopnosti platiť. Pre účely tohto článku abstrahujme od analýzy tzv. equity princípu, lebo jeho obsah je skôr politickou otázkou. Avšak princíp tzv. schopnosti platiť je významným obsahovým determinantom existencie príjmu. Hoci aj na tento pojem by sme vedeli nazerať z rôznych uhlov, schopnosť platiť dane má vo všeobecnosti nastávať iba ak daňovník realizuje skutočný príjem (*realized income*)⁹. Daňovník by mal byť povinný platiť dane iba v prípade, ak má finančný potenciál dane zaplatiť (t.j. daňovníkovi plynul reálny príjem). A daň je spravodlivá iba vtedy, ak má daňovník schopnosť daň zaplatiť¹⁰. Príjem je tak možné považovať za akýsi čistý prírastok majetku v určitom časovom období.¹¹

Teória sa tak kontinuálne zaoberala tým ako najsprávnejšie pristupovať k definovaniu príjmu pre účely jeho zdanenia. Práve v súvislosti so zdaňovaním kryptoaktív sa zintenzívnejú hlasy pre upustenie od zdaňovania výmenných transakcií v rámci krypto sveta. Je pravda, že náš ZDP na viacerých miestach zdaňuje situácie, ktoré sa javia byť v rozpore so základnými filozofickými konceptami a možno by neprešli ústavnoprávnym exkurzom. Jozef Danis poukázal vo svojom článku¹² na viaceré takto kontaminované časti. Nie je však možné tvrdiť, že obdržanie určitého aktíva (kryptoaktíva) v rámci stakingu *a priori nepredstavuje príjem*, ktorý by mal byť aj zdaniteľný.

Súhlasíme s tvrdením, že nevidíme rozdiel medzi daňovníkom, ktorý nemá reálne k dispozícii finančné prostriedky na zaplatenie dane z príjmov, keďže po zochodovaní určitej pozície drží investičné aktíva a tým, ktorý svoj príjem po zochodovaní spotreboval.¹³ Inštitút tzv. schopnosť platiť tak nie je podľa nášho názoru možné vnímať extenzívne, pretože by sa štát vystavoval riziku daňovo motivovanému vyhýbaniu sa konverzii aktív do finančných prostriedkov. Takýto výklad je však podmienky reálnosťou a dispozitívnosťou na základe dosiahnutého príjmu obdržaných aktív.

Príjem (kryptoaktíva), ktoré nadobúda daňovník je v čase nadobudnutia len iluzórnym príjmom, ktoré realizácia (napríklad aj pre účely spotreby daňovníka) podlieha ešte mnohým technickým a ekonomickým rizikám.

ANALÓGIE V ZDP - OPCIE

Istú, aj keď krehkú, analógiu k stakingu môžeme vidieť v zdaňovaní opcíí poskytovaných v rámci zamestnanecích plánov. Pri zamestnancoch tento inštitút ZDP aj upravuje v ustanovení § 5. Napriek tomu, že zamestnanec obdrží opciu, k jej zdaneniu nedochádza. K zdaňovaniu totiž dochádza až pri skutočnej realizácii zamestnaneckej opcie, čo štandardne predstavuje deň konverzie opcie na akciju, alebo deň vzniku existencie takejto možnosti. Ide tak o posunutie zdanenia príjmu

do momentu jeho skutočnej existencie, kedy obdržané aktívum predstavuje reálny a dispozitívny nárast majetku.

Obdržanie opcie tak samo o sebe predstavuje často veľmi zdanlivý príjem. Ide o podmienené aktívum, ktoré nevyhnutne v danom momente nepredstavuje nárast majetkovej dispozície zamestnanca. Realizácia opcie je totiž v praxi naviazaná na mnohé právne, praktické a ekonomické predpoklady. Štandardne ide o:

- naviazanosť na splnenie určitých podmienok pre účely konverzie na akciju;
- praktická nemožnosť oceniť takúto opciu;
- existencia objektívnych skutočností v budúcnosti, ktoré umožnia vlastníkovi opcie konvertovať až do finančných prostriedkov; alebo
- ich nescudziteľnosť alebo obmedzenú scudziteľnosť.

8 Online <https://podpora.financnasprava.sk/792102-Pr%C3%A1Djem-zo-zn%C3%AD%C5%BEenia-2%C3%A1kladn%C3%A9ho-imania>

9 ENDRES and SPENDEL: *International Company Taxation and Tax Planning*. 2015. str. 30;

10 OATS, MILLER, MULLIGAN: *Principles of International Taxation*. 2017. str. 4;

11 SCHANZ: *Der Einkommensbegriff und die Einkommensteuergesetze*. 1896. str. 104 alebo HAIG: *The Concept of Income – Economic and Legal Aspects*. 1921. str. 7

12 Bulletin Slovenskej komory daňových poradcov. 1/ročník 2020;

13 KREVER: *Structural Issues in the Taxation of Capital Gains*. 1984. str. 164, 171.

Tieto vlastnosti tak z opcie vytvárajú neuchopiteľné aktívum, ktoré vo väzbe na jurisprudenci a teoretické prístupy nepredstavuje reálny príjem spôsobilý zdanenia. Obdobne je to aj pri stakingu. Príjem (kryptoaktíva), ktoré nadobúda daňovník je v čase nadobudnutia len iluzórnym príjmom, ktoré realizácia (napríklad aj pre účely spotreby daňovníka) podlieha ešte mnohým technickým¹⁴ a ekonomickým rizikám. Obdržané aktívum tak pri mnohých v praxi vyskytujúcich sa situáciach predstavuje abstraktné aktívum, ktorého reálna hodnota sa určí až pri reálnej dispozícii.

ANALÓGIE V ZDP - ČASŤ 1

ZDP u fyzickej aj právnickej osoby stanovuje osobitný spôsob zdanovania príjmov z predaja virtuálnej meny nadobudutej tăžbou¹⁵ a to tak, že odkladá moment zdanenia týchto príjmov do momentu predaja virtuálnych mien.

Staking je alternatívou tăžby vzhľadom na podstatu a základný cieľ, ktorým je overenie transakcií v blockchainovej sieti. Z hľadiska daňovníka získavajúceho príjem je proces zapojenia do overovania transakcií iný pri tăžbe ako pri stakingu. Avšak pri oboch typoch validácie je prítomné riziko neistoty získania príjmu, riziko návratnosti počiatočných investícií, riziko možnej finančnej straty pri penalizácii a riziko volatility ceny virtuálnej meny získaňých odmien. Oba krypto-inštitúty tak majú podobné ciele a riziká.

Z pohľadu teórie príjmov by sme mohli argumentovať, že tăžba prináša pre tăžiara v momente obdržania aktíva porovnatelnú majetkovú pozíciu ako staking.

Z uvedeného podľa nášho názoru vyplýva, že aj v súčasnom stave legislatívy je možné nájsť zrozumiteľné argumenty, že príjmy zo stakingu majú mať totožný daňový režim ako príjmy z tăžby. Opačný výklad by totiž (i) nemotivoval daňovníkov k ekologickejmu ekonomickejmu správaniu, (ii) pôsobil nelogicky a (iii) predstavoval ďalší zásah do neutrality zdanovania príjmov ako neželaného zvýhodňovania určitej skupiny ekonomických transakcií.

ZDAŇOVANIE STAKINGU V INÝCH KRAJINÁCH

Podľa nedávneho prieskumu PwC¹⁶ drívá väčšina krajín, v ktorých PwC prieskum realizovalo nemá prijaté žiadne usmernenie ohľadom zdanovania príjmov zo stakingu. Väčšina krajín takýto príjem (domnelý) považuje za zdaniteľný. Nejednoznačnosť pri

vyvodzovaní zdaniteľnosti tohto príjmu vyplýva predovšetkým z technicko-ekonomických parametrov stakingu. Staking so sebou štandardne prináša aj aspekt dilutovania. To znamená, že s každým novým vydaným kryptoaktívom hodnota tých už vydaných je dilutovaná, čo má priamy vplyv na určenie výšky zdaniteľného príjmu, ktoré by toto zniženie hodnoty malo zohľadňovať. Alternatívnym riešením je posun zdanenia do momentu realizácie reálneho príjmu, t.j. predaja alebo výmeny kryptoaktív získaných stakingom. Väčšina krajín zaraduje príjmy zo stakingu k ostatným príjmom, menej štátov k príjmom zo služieb alebo kapitálovým príjmom.

Zaujímavý je vývoj zdaňovania príjmov zo stakingu v USA, kde doposiaľ IRS nevydal žiadne špecifické usmernenie. Aktuálne prebieha súdny spor, v ktorom sa má oficiálne potvrdiť daňový režim príjmov zo stakingu. IRS už avizovalo, že zmení svoj pôvodný postoj a uzná nárok žalujúcich na vrátenie preplatku na dani z príjmov, ktorý vznikol z dôvodu posunu momentu zdanenia z bodu prijatia odmeny do bodu predaja získaných kryptomien. Tento prístup je v súlade s americkou legislatívou zdaňovania novoznukaného majetku (napr. vytažené zlato), ktorá stanovuje zdanenie príjmu pri predaji aktíva a nie v momente vytaženia.¹⁷

MOŽNÁ LEGISLATÍVNA ÚPRAVA

Pre zvýšenie právnej istoty považujeme za vhodné legislatívne upraviť zdanovanie príjmov zo stakingu. Ako najvhodnejší režim zdanenia sa nám pre tieto príjmy javí rovnaký daňový režim, ako je určený pre príjmy z nákladania virtuálnych mien nadobudnutých tăžbou, a to vzhľadom na (i) podobný charakter príjmov - ich cieľom je overenie transakcií na blockchaine,

(ii) problém s naplnením definície príjmu z teoreticko-právneho hľadiska, (iii) skúsenosti z iných štátov, (iv) ekologický element, (v) snahu o dodržanie princípov neutrality zdanovania a (vi) vysokú volatilitu virtuálnych mien. Doplnením stakingu k tăžbe do ZDP (alt. formou metodického pokynu MF SR) by sa zdanenie posuno do momentu predaja alebo výmeny alebo použitia odmen zo stakingu na nákup tovarov služieb.

Radi by sme aj prostredníctvom tohto priestoru apelovali na diskusiu, či príjmy z kryptomien zdaňované podľa § 8 ZDP ako ostatné príjmy majú podliehať aj 14% odvodu na zdravotné poistenie. Je všeobecne známe, že takéto pomerne vysoké daňovo-odvodové zaťaženie príjmov z kryptomien u fyzických osôb zhoršuje imidž a konkurencieschopnosť Slovenska a znižuje motiváciu daňovníkov príjmy z kryptoaktív priznať v SR. Preto by bolo zaujímavé nazrieť do legitimacy existencie 14 % sadzby zdravotného poistného aj cez prizmu Lafferovej krivky. ■

14 Vráthane tzv. dilutovania ku ktorému môže pri stakingu dochádzať;

15 § 8 ods. 17 a § 17 ods. 3 psím. n) zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

16 PwC Annual Global Crypto Tax Report 2021

17 Online <https://www.forbes.com/sites/shehanchandrasekera/2022/02/03/irs-may-not-tax-passive-income-from-holding-crypto-right-away/?sh=5ad27198799e>
<https://decrypt.co/91984/what-irs-court-case-crypto-staking-taxes-really-means>